

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **S.**, so sídlom v R., proti povinnému **T.**, so sídlom v R., **pre vymoženie 724,39 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 4 Er 642/2008, o dovolaní súdneho exekútora JUDr. P., so sídlom Exekútorského úradu v R., proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. septembra 2013 sp. zn. 2 CoE 147/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie súdneho exekútora **o d m i e t a**.

Oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Revúca uznesením zo 7. marca 2011 č.k. 4 Er 642/2008-24 v exekučnom konaní (ktoré sa začalo 31. decembra 1998 pred súdnym exekútorom JUDr. P., povereným na vykonanie exekúcie Okresným súdom Revúca, číslo poverenia X. z 18. januára 1999 na základe návrhu oprávneného zo 16. decembra 1998 a exekučného titulu – platobného rozkazu Okresného súdu Revúca z 29. októbra 1998 č.k. 1 Rob 639/1998) s poukazom na ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku vyhlásil exekúciu za neprípustnú, exekúciu zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal s poukazom na to, že súd zrušil obchodnú spoločnosť T. (povinného) a následne bol 26. septembra 2009 z obchodného registra vymazaný. Dospel k záveru, že oprávnený v danom prípade nezavinil zastavenie exekúcie, pretože nemohol predvídať zánik povinného, preto s poukazom na ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/, § 203 Exekučného poriadku náhradu trov súdnemu exekútorovi nepriznal.

Krajský súd v Banskej Bystrici po jeho zrušení prvého uznesenia Najvyšším súdom Slovenskej republiky (uznesením z 29. januára 2013 sp. zn. 4 Cdo 66/2012) napadnuté

uznesenie súdu prvého stupňa uznesením z 27. septembra 2013 sp. zn. 2 CoE 147/2013 ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že podľa všeobecnej zásady exekučného konania vyjadrenej v ustanovení § 197 Exekučného poriadku, trovy exekúcie hradí najmä povinný, pokiaľ nenastane výnimočná situácia, že ich nahrádza oprávnený. V zmysle ustanovenia § 203 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. januára 2002, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však musí uvážiť, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku, a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie. Rozsah povinnosti na náhradu trov exekúcie oprávneným je teda daný rozsahom procesného zavinenia oprávneného, ktoré viedlo k zastaveniu exekúcie. V tejto súvislosti je však potrebné ustáliť, čo viedlo k zastaveniu exekúcie. Prvostupňový súd konštatoval, že dôvodom zastavenia exekúcie je zánik povinného. Odvolací súd doplnil, že z výpisu z obchodného registra povinného vyplýva, že súd zrušil obchodnú spoločnosť povinného bez likvidácie. S prihliadnutím na skutočnosť, že zániku povinného predchádzalo zrušenie bez likvidácie (uznesením príslušného registrového súdu), pričom v zmysle príslušných ustanovení Obchodného zákonníka sa likvidácia nevyžaduje, ak spoločnosť nemá žiaden majetok alebo ak sa zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku, odvolací súd skonštatoval, že pre zastavenie exekúcie bola podstatnou práve nemajetnosť povinného. Prvostupňový súd po zvážení skutkových okolností prípadu konštatoval, že oprávnený nemohol predvídať dôvod zastavenia exekúcie, s čím sa možno stotožniť. Odvolací súd uviedol, že náležitá opatrosť nemôže u oprávneného automaticky zahŕňať predpoklad možnej (potenciálnej) nemajetnosti povinného, najmä nie v tom prípade, ak medzi podaním návrhu na vykonanie exekúcie a samotným zastavením exekúcie uplynula značná doba (v tomto prípade niekoľko rokov). Možnosť uložiť náhradu trov exekúcie oprávnenému prichádza do úvahy vtedy, ak k objektívnej skutkovej okolnosti zastavenia exekúcie z dôvodu nedostatku majetku povinného pristúpia aj konkretizované okolnosti subjektívnej povahy – procesné zavinenie oprávneného. Keďže nemajetnosť povinného ako samostatný dôvod na zastavenie exekúcie sa medzi dôvodmi na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku v znení do 31. januára 2002 nenachádzala, exekúcia bola správne vyhlásená za neprípustnú a následne zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Podľa tohto ustanovenia súd exekúciu vyhlási za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie súdny exekútor. Žiadal napadnuté uznesenie a tiež uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Uviedol, že súd prvého stupňa zastavil exekučné konanie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku napriek tomu, že návrh na zastavenie konania bol podaný podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku – nemajetnosť povinného. Súd prvého stupňa preto nesprávne rozhodol, ak konanie zastavil s poukazom na § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku – existencia iného dôvodu, pre ktorú nemožno exekúciu vykonať. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 10/2011, 2 MCdo 1/2006, 6 MCdo 7/2012, 7 MCdo 5/2011 a 5 Cdo 123/2012 a z dôvodu, že súd nesprávne posúdil právnu stránku veci, navrhol zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Oprávnený v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie súdneho exekútora odmietnuť ako neprípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p. a § 37 ods. 1 Exekučného poriadku) s právnickým vzdelaním, skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V danom prípade smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia (o. i.) vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania.

Konštantná judikatúra najvyššieho súdu považuje trovy exekúcie za trovy konania (viď uznesenia najvyššieho súdu z 13. októbra 2010 sp. zn. 6 Cdo 80/2010, z 15. októbra 2010 sp. zn. 3 Cdo 170/2009, z 3. októbra 2011 sp. zn. 5 Cdo 170/2011 a z 13. septembra 2011 sp. zn. 6 Cdo 4/2011). Názor, že trovy exekúcie sú trovami konania, zastáva dovolací súd aj v preskúmvanej veci. Prípustnosť podaného dovolania, ktoré smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách, je vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na to by dovolanie súdneho exekútora bolo procesne prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd vedúcich k zmätočnosti. Dovolací súd preto skúmal (§ 242 ods. 1 O.s.p.), či v konaní nedošlo k niektorej z väd uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania súdneho exekútora preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či odvolací súd svojím postupom (ne)odňal súdnemu exekútorovi možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania.

Podľa obsahu dovolania dovolateľ zastáva názor, v zmysle ktorého mu súdy odňali možnosť pred súdmi konať tým, že vec nesprávne právne posúdili. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci, treba preto uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu (s jeho procesným postupom v konaní, so samou procedúrou prejednávania veci súdom) a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom, ktoré spočíva v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav, a ktoré je vyjadrené vo finálnom produkte občianskeho súdneho konania – v rozhodnutí, sa vo všeobecnosti účastníkovi tohto konania neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (por. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je v rozhodovacej praxi senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky všeobecne považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (por. R 54/2012 a tiež napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011). Nesprávnym právnym posúdením vecí súd totiž neznemožňuje účastníkovi konania realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať.

Keďže prípustnosť dovolania v preskúmvanej veci z ustanovení § 239 O.s.p. a § 237 O.s.p. nevyplýva, najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie súdneho exekútora podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní procesne úspešnému oprávnenému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti súdnemu exekútorovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. januára 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová